

Повечето от българите, които живеят в Испания, търсят по-добри условия за работа и живот

разговор с Йоанна Гърбузанова от Българо-испанска асоциация „Кирил и Методий“ в Мадрид и асистент в Испано-български център в Мадрид

Испано-българският център в Мадрид е основан през 2007г. и е нещо повече от културен център. В него българите успяват да получат и юридическа, професионална, езикова и компютърна консултация, както и да прекарат приятно свободното си време в изучаване на танци, йога, салса. Повече за този център с българско и испанско участие може да научим и от разговора с една от неговите асистентки Йоанна Гърбузанова.

Българският културен център в Мадрид е всъщност с испанско участие. Става въпрос за Българо-испански културен център, за разлика например от българските центрове в Прага и Братислава. До каква степен можем да говорим за симбиоза на испанската и българска култура? Може ли да се говори за прилики между двете култури? Кажете нещо повече за основаването и дейността на центъра.

Българо-испанска асоциация „Кирил и Методий“ е създадена през месец май 2006 г. От самото начало дейността, която развива е съсредоточена върху укрепване позицията на българската общност, както в Мадрид, така и в Испания, но и популяризиране на българската култура, обичаи, литература, туризъм и т.н. Сред многобройните инициативи, които и до днес реализира, са проекти за професионална ориентация, самозащитност, образование и свободно време, културна интеграция, книгопечатане и други събития, които да допринесат за интеграцията на българската общност към местното население и всички други националности, с които съжителства на територията на Мадрид. Един от основните проекти на асо-

циацията, който се реализира и до днес е съществуването на Испано-български център за интеграция и участие, който се намира в Мадрид. Той е финансиран по програма на Главната дирекция по Имиграция към правителството на Автономна област Мадрид и е официално открит през май 2007 г.

Той е много повече от културен център. Самият екип е доказателство за културното многообразие, за което се грижат професионалисти от няколко националности, сред които България, Испания, Перу, Украйна, Колумбия. Тук се опитваме да създадем среда, в която, както българи и испанци, така и посетители от над 80 националности да могат да потърсят отговор на своите въпроси и съмнения по различни теми, да участват в образователни и развлекателни дейности или просто да опознаят нови култури и приятели. Предоставяме трудови, правни, социални и образователни консултации; езикови курсове, сред които все по-многобройна е и групата ни по български език, компютърна грамотност; развлекателни и образователни дейности за деца; ателиета за ръчна изработка; йога, салса, лирическо пеене и много други дейности, като винаги се стараем да отговаряме на интересите и нуждите на нашите приятели. Разполагаме с безплатен достъп до интернет и библиотека с над 2500 книги на български и испански език. Също така не забравяме да отбележим важните дати в празничния български календар като 3 март и 24 май с тържества и дегустация на традиционни български вкусоти, на които винаги се радваме на участници от много страни и култури. Разбира се, в българската и испанската култури могат да се намерят, както

прилики така и разлики, но смятам, че най-важно е всеки човек да се чувства свободен и горд от произхода си, но и да бъде отворен към други традиции и гледни точки. Вярвам, че сме създали именно такова място, на което всеки намира тази частица, която да обогати забързаното ни ежедневие.

Вие имате информация за българите в Испания. С какво се занимават те? Имат ли интерес към испанския език и култура?

Както свидетелстват и повечето статистики 99% от българите, които пребивават на територията на Испания, са тук, за да търсят по-добри условия на работа и живот. Под 1% са студентите, които решават да завършат тук висшето си образование. Що се отнася до интеграцията на българската общност, както смятам не само тук, но и на много места по света, като цяло все още е по-затруднена. Много често българите тук работят и съжителстват предимно със сънародници, което ограничава контакта им с другите култури и езикови групи.

Кои са останалите български институции в Мадрид? Сътрудничите ли с тях и по какъв начин?

В тясно сътрудничество сме с Българското посолство в Мадрид. Също така, в многобройни случаи работим заедно с други български асоциации и организации в организирането на събития. Раздваме се на голям интерес от страна на българския вестник за Испания и Португалия „Нова дума“, който отразява всички наши по-важни дейности и периодично публикува нашата месечна програма.

Къде се преподава български език в Мадрид? Има ли интерес от стра-

д-р Т. Лалева, Ж. Балтаджиева, Т. Ордонес, Р. Майрата

на на испанците и изобщо чужденците в Испания за изучаването му?

За съжаление български език в Испания човек може да научи на малко места, предимно под формата на частни уроци. От скоро той е част и от учебната програма по „Славистика“ в един от държавните университети в Мадрид. Като вече споменах, ние също предлагаме курсове по български език и имаме ученици, които ги посещават редовно вече повече от 2 години. В тях ние преподаваме не само граматика и лексика, но се опитваме и да ги запознаем с част от историята, географията и културата на България. От тази година, отново в Асоциация „Кирил и Методий“ ще отворим врати на ново българско училище, в което и малките ни приятели ще имат възможност да учат родния си език.

Преди 5 години имаше статистика, че в Испания живеят най-много българи. И сега ли е така или има някаква промяна според Вас?

По официални данни, страната, в която живеят най-много жители, които се определят като българи е САЩ, а след това е Испания. Разбира се, след приемането на България в Европейския съюз през 2007 и отпадането на ограниченията за трудовия пазар за български граждани през януари 2009, броят на българите се увеличи значително в търсене на по-добри условия за работа и живот. Интересно е, че ако преди години тенденцията беше да идва по един представител от семейство, то сега преобладават семействата с деца в училищна възраст, които вземат решение да се установят трайно в някой от испан-

ските градове или в непосредствена близост.

С какво според Вас Испания е най-привлекателна за българите?

Смятам, че Испания е страна, която предлага много възможности за добър живот. За мен, позитивизмът е един от най-големите добродетели на испанците. Тук е трудно човек да се почувства изолиран или сам. Разбира се, трябва да има желание да потърси мястото си в едно толкова многообразно общество. Животът тук е много организиран и човек има възможност да се развива, както в професионално, така и в лично отношение благодарение на богатия културен живот, кипящ с пълна сила по всяко време на годината.

Сътрудничите ли и с някои испански институции и по какъв начин?

Както вече споменах, сътрудничим си пряко с Автономното правителство на Област Мадрид, което е финансирало голяма част от нашите проекти. Също така работим в мрежа с общини, културни центрове и редица неправителствени организации.

Кои са основните качества, с които според Вас българинът е известен в Испания?

Думите, които може да чуете за българите са, че учат испански език много бързо и са много работливи.

Напоследък се говори все повече за икономическа криза и в Испания.

По какъв начин се опитват да я преодолеят българите според Вас?

Разбира се, за всички хора, които обичат да са информирани и гледат

новини, е известно, че в Испания икономическата криза е силна. Тя се изразява предимно във високия процент на безработица. Колективът, засегнат най-силно от това, са имигрантите, които често пъти се съгласяват да работят без договор или осигуровки и при едно такова свиване на работния пазар остават без право на социална помощ и гаранции. Поради това винаги съветваме българите да знаят своите права. Мога да кажа, че в началото на кризата се почувства по-силно безработицата сред българската общност и сравнително висок брой българи, преди всичко в пенсионна или предпенсионна възраст, се върнаха по родните си места в България. Но тези, които остават тук смятам, че имат волята и характера да се борят и да не се отказват въпреки трудностите. Тук е и нашата роля – да им помагаме и ги подкрепяме по пътя да запазят това, което са извоювали за себе си и семействата си в една чужда държава.

Може ли да говорим за българо-испанско приятелство и в каква насока?

За приятелство между България и Испания можем да говорим в много аспекти. Дори самият факт, че българинът се радва на топлото отношение от страна на испанските си „домакини“ говори много. Аз лично като чужденка никога не съм се срещала тук с някакъв вид дискриминация или предубеденост, насочени към мен. Но приятелството между двете страни е много силно и в културен аспект, както и в туризма. Все повече приятели на българската природа и история посещават нашата родина. Много е приятно, когато си в самолета, тръгваш си отново от родния дом и чувството на носталгия те завладява, да чуеш непознати хора, от друга страна, да се възхищават на твоя роден край. Смятам, че всеки българин, който живее някъде извън България трябва да знае, че освен като личност, в обществото, което го приема, той малко или много представя и своята страна. За това трябва да сме горди от нашия произход, но и благодарни за доброто отношение и за възможността да опознаем отблизо други култури, обичаи и миогледи.

д-р Димана Иванова